

Pred primopredaju novog broda

Kap. Slavko Pezelj, Rijeka

Završni radovi približavaju se kraju. Prikuplja se posada. Kadrovski sektor brodovlasnika, ove dane, ima nešto više posjeta. Novi brod je na domaku. Time i privlačna pruga. Biti kod kuće svakih trideset ili četrdeset dana, lijepa je stvar i za starijeg kormilara, barbu Joža.

Neki članovi posade već su duže vremena na brodu. Među njima, zapovjednik — barba — pa prvi časnik i upravitelj stroja.

Na brodu vlada, rekao bi čovjek, gužva. Za oko nestručnog promatrača, naravski. Radni kombinezoni, znojna i uljem zamazana lica, sreću se na svakom koraku. Muškarci, žene, odrasli i omladina, biju bitku rada na raznim sektorima broskog zdanja.

Zapovjednički most, stroj, tankovi. Prostorije posade i putnika. Skladišta. Stonovi. To su polja rada.

Električari i cjevvari, mehaničari i bravari, motoristi i stolari, čistači i bojadisari, dovršavaju svoj zadatak.

Šarenilo, vreva života, osjeća se na svakom koraku, na svakom dijelu broda. U svakoj radionici brodogradilišta. Buka pneumatskih čekića, pomiješana sa onom nadolazećom s drugih brodova u gradnji, para uši.

Krca se bunker. Dobar znak.

Započima isprobavanje pomoćnih motora i drugih uređaja. Vrlo dobro, javlja mladi inženjer, rukovodilac radova. Perfektno. Ono malo što propušta ona cijev tamo, to nije ništa. I stvarno, kroz kratko vrijeme, toliko da čovjek nije pošteno ni sjeo, ispravljena je griješka. Ispravila ju je vrijedna ruka brodogradilišnog radnika, ruka, koja je već toliko brodova dala našoj mornarici.

Daj, strpi se, čuje se glas nekog časnika. Strpi se još tih nekoliko dana i evo primopredaja broda je tu. Lako ćeš i bez hranarine da izguraš tih par dana. A poslije? Poslije — dolazi naš mornarski život. Život pun čežnje. Čežnje za . . . dalekim krajevima, za svojom dragom, za bratom, prijateljem . . . za rodnim krajem. Pred nama će biti, ponovno, život različitih osjećaja . . .

Lijep je mornarski život, ali i težak. Život pun samoprijedora, odricanja. Težina prevladava. Ali, ipak idemo na more. Je li meštre? Zašto . . . navigare necesse est . . .

Ovaj tih, plemenit razgovor, ovu tihu ispovijest skromnog pomorca, prekida reski zvuk sirene. Nastupa jutarnji odmor. Doručak. Vrijedni mornar ne poziva na marendu, kao što je to još jučer običavao. Zna, veli, tih par hiljada dinara nije velika stvar, ali . . .

Barba pomalo svuda zaviruje. Zapeo za neke stvari. Inspektori često posjećuju brod. Inspektor Franić, najagilniji je među njima, upozorava neke s broda na potrebu stroge primjene osamsatnog radnog vremena. Da, takav je on. Pedantan, vrlo ambiciozan. Znam, primjedbe se nerado primaju, to nije simpatična stvar. Ali, zašto zaboravljati ljude na brodu, koji iz osjećaja dužnosti, iz ljubavi prema svom pozivu, ostaju na radnom mjestu i po dvadesetčetiri sata, po četrdesetosam sati. Četrdesetosam sati bez odmora.

Kapetan Ivić obilazi tankove. Sve je dobro, čisto, samo — nadodaje chief — prve tri rebrenice u tanku br. 1 nekako su gole. Trebalo bi ih još premazati cementom.

Vođa palube, drug Grgić, uz misli na daleku Mariju, budnim okom prati napredak radova na brodu. Nastoji da sve bude u redu. Bit će mi, misli on, lakše kasnije. Mi ćemo

ploviti, a ovi ostaju na suhom. Uz njegovu obaveznu dužnost zapinje mu oko, posve razumljivo, i za njegovu buduću kabinu.

Ma, čujte, kaže Grgić, kako to da je moja kabina manja od mog kolege? Pa nekako i njen smještaj nije u skladu s uobičajenom praksom. . . Zašto ovako . . . Opravdana primjedba druga Grgića naišla je na razumijevanje. Zadovoljan je Grgić, a kako i ne bi bio! Dobio je lijepu kabinu, ta skoro ljepšu od I. časnika. Da, ali još mu nešto nedostaje . . .

U hodniku, baš do kabine Grgića, nalazi se mali zidni ormarić. Mali, rekoh, ali nekome naročito drag. I taj ormarić je dodjeljen, prema osnovnoj zamisli, za potrebe sobe. Međutim, vođa palube sve nekako vrti glavom, nešto mu je krivo i kao da govori: uh, ova mi je riba utekla, šteta.

Novodošli član posade primjećuje: krasno, divan brod. Drugi, pak, nije toliko oduševljen, nešto mu smeta. Možda smještaj kabine, možda pruga na kojoj će brod saobraćati. Možda . . . i traži premještaj.

Strojari, barem tako se priča, muku muče. Pretijesno je, govore. Ah, ta prokleta teška nafta. Da nije nje, sve bi bilo kao šećer. Upravitelj stroja, kontrast vođi stroja, sve mirno promatra. S osmjehom dočekuje inspektora. A sitni, maleni, vođa stroja naročito je zadovoljan. Ja sam, govori vođa, siguran za svoje zaposlenje. Ima u strojarnici toliko sitnih kutića, u koje samo ja mogu da zavirim. Do penzije se ne ću rastati od ovoga broda. Toliko sam ga već za vrijeme gradnje zavolio.

Mlađem strojaru nekako oko zapinje za skladište br. 3. Lijepi prostor, a u stroju tijesno. O, što bi bilo krasno da su samo još jedno rebro dodali strojarnici. Bilo bi kao pjesma, a ovako je velik gužvanac, nastavlja strojar.

Primjedbe se nižu, rad napreduje. Brod poprima svoj završni izgled. Lijep je, stvarno lijep. Brodogradilište radi po svom uhodanom sistemu. Na sve dospiju vrijedne ruke njegovih radnika i inženjera. Svaku primjedbu rado i s puno razumijevanja prihvaćaju. Nastoje da u saradnji s posadom i nadzornim organima brodovlasnika čim bolje dovrše i ovaj brod.

Mnogo sitnica još nedostaje. Tempo rada se pojačava. Kao u košnici, u košnici u kojoj svatko znađe svoj posao i majstorski ga izvršava.

Krcaku se prve zalihе hrane. Zastupljena je i Karlovačka pivovara, a, nažalost, i Istravino.

Približava se probna vožnja. Brkati inženjer rukovodi vožnjom. Optimista je. Treba priznati, nije ni pogriješio. Za vrijeme vožnje uglavnom se smije. Ponekad se i uozbilji, pogladivši svoj, bijeli brk. Na sve primjedbe odgovara s osmjehom: ta nemojte, boga Vam, pa to nije ništa. To su sve same sitnice. Vi ste mi nekako, sitničavi ljudi. Treba da znate, nastavlja inženjer, ovo će biti najbolje opremljen brod koji je napustio ovo brodogradilište. Malo zatim, brkati inženjer izdaje nalog da se postupi po toj i toj primjedbi — sitničavih ljudi.

Posada se polako upoznaje međusobno. Mnogi su već i ranije na nekom brodu zajedno plovili. Rad odlično napreduje. Čuje se pjesma pomješana s lupom čekića.

Drugovi Grgur i Antić, članovi brodske posade, nosioci su šireg razumijevanja između brodogradilišnih radnika i mornara. Doprinijeli su svoj udio vedroj atmosferi kolektiva.

Gotovo im je i žao što se primopredaja bliži kraju. Još bi, oni uživali da iz prikrajka — gledanjem — pomažu, kako uz ostale radove i politiranje lijepo napreduje.

Sve je ovo, vele oni, barba dragi, dobro znati. Nikada čovjek nezna gdje mu to može poslužiti. Vjerujte, ove su djevojke dobri radnici, vrlo dobri radnici. Drugovi Grgur i Antić, vrijedni u svom poslu, razumiju se i u ovaj zanat.

I druga se probna vožnja uspješno završila. Vedra lica predstavnika brodovlasnika, klasifikacionog zavoda i brodograditelja to najbolje dokazuju.

Nadopunjuje se inventar broda. Skida se alat brodogradilišta. Čisti se i dotjerava brod. Sve nekako poprima svečaniji ton. Osjeća se veličina dovršenog djela.

Diže se velika gala i brod u 14.30 sati napušta brodogradilište.

Dugi, trokratni pozdrav brodom sirenom upućen brodogradilištu, iskren je pozdrav pomoraca s novog broda kolektivnu graditelja.

Zadovoljni su brodogradilišni radnici, jer su svojoj domovini dali još jedan moderan brod.

Odlaze veseli pomorci. Oni će s novim brodom ploviti u daleke zemlje, daleka mora. Na njemu će slušati pjesme

razbješnelih valova. S novim brodom će pronositi istinu o svojoj socijalističkoj domovini. Na novom brodu će svojim radom doprinijeti svoj obol dalnjoj izgradnji svoje domovine.

Odlaze pomorci uz pozdrave svojih dragih. Odlaze u daleki svijet, u tuđu luku, u kojoj će im prva pomisao biti usmjerena k svojoj rodnoj grudi. U toj tuđoj i dalekoj luci, oni će radosno dočekati pismo svoje Marije, kćerke, druga ili majke drage.

Život pun čežnje . . . život raznolikih osjećaja . . .

Još je jedan novi brod dovršen. Pomorska obalst izdala je još jedan Upisni list. Izvršena je još jedna primopredaja broda.

Ostvarile su se riječi starog pomorca. Primopredaja broda koja nije vinom blagoslovljena . . . biti će . . .

I stvarno. Na svom prvom putovanju, novi brod osjetio je hladni zagrljaj stihije — zagrljaj orkansko Sjevernog mora.

Novi brod, na svom prvom putovanju, imao je prilike da pokaže svoja odlična svojstva.

Bilo je to jedne tmurne, olujne nedjelje . . . nedjelje nekako tužne . . . daleko od svoje drage . . .

Bilo je to jedne nedjelje pune čežnje . . .